

Oponent diplomové práce: PhDr. Zdeněk Křivánek, CSc.

Posudek oponenta diplomové práce:

Diplomová práce Bc. Kateřiny Pokorné (předškolní pedagogika - kombinované studium) má název "Česká mateřská škola v historické perspektivě konce XIX a první poloviny XX. století".

V úvodní části se autorka pečlivě zabývá institucemi předškolního vzdělávání v českých zemích. Velká pozornost je věnována i legislativní stránce předškolní péče a předškolního vzdělávání. Problematika mateřských škol na počátku XX. stol. se zpracovává na podkladě solidního dokumentačního materiálu, dokonce i z pohledu architektonického i z hlediska interiéru mateřské školy.

Teoretická část je vybavena bohatým historickým materiálem.

Autorka si všímá i problematiky vývoje postavení trivium v předškolních výchovných zařízeních. Tento vývoj se sleduje od "Školky" J.V. Svobody, ale registruje se i v opatrovních a mateřských školách podle vzoru Marie Pape - Carpentierové. Autorka si všímá faktu, že jednoznačně bylo odstraněno trivium - hlavně čtení a psaní - ustanovením c.k. ministra vyučování ze 22. června 1872 č. 4711, které navazovalo na Hasnerův školský zákon ze dne 14. 5. 1869. V uvedeném ustanovení se přímo říká: "Všeliké vyučování ve způsobě školní naprosto se vyučuje." Autorka ukazuje, že to byl i osobní názor Jarníkové. Tento pohled na předškolní vzdělávání platí vlastně oficiálně až do současné doby.

Velkou část práce věnuje autorka Idě Jarníkové, jak po stránce životopisné, tak i z pohledu na její pedagogické, organizační a literární působení. Osobnost Idy Jarníkové se objevuje v teoretické části i v rozsáhlém, přehledně uspořádaném seznamu příloh. Vlastně hlavně na historii působení Idy Jarníkové se dokumentuje historický vývoj české mateřské školy v rozmezí konce 19. a 1. poloviny 20. století.

Autorka upozorňuje vhodným výběrem citátu z prací Jarníkové (1927, str. 44, 45) na důležitý moment toho, jak prožívá dítě různé činnosti (i "řízená zaměstnání"). Podle okolností je může prožívat i jako hru, i když šlo o zaměstnání, která byla dítěti "naorganizována" zvnějšku.

Předložená práce splnila svůj úkol po stránce vědecko-metodologické i po stránce formální.

Při obhajobě diplomové práce by se autorka měla vyjádřit k tomu, do jaké míry jsou názory Idy Jarníkové aktuální i pro současnou dobu.

V Praze dne 4. 1. 2007

Zylovne

PhDr. Zdeněk Křivánek, CSc.

.....
oponent diplomové práce